

[Barnet i krubban](#), SR

[Guds Ord i församlingen](#), SR

[En evangelisk-luthersk teolog \(Walther\)](#), SR

[Luthersk nattvardslära \(K\)](#), SR

[Ny kyrklig synod? \(K\)](#), SR

[\[Register\]](#) [\[Årgångar\]](#) [\[Föregående nr\]](#) [\[Nästa nr\]](#)

Barnet i krubban

”Och hon födde sin förstfödde son och lindade honom och lade honom i en krubba, ty det fanns icke rum för dem i härbärget” (Luk. 2:7).

På nytt ljuder julevangeliets varma, innerliga ord till oss i vintermörkret, och vi får åter uppleva den största julglädjen: Jesus Kristus är född åt oss, för vår skull, till vår frälsning! Det är ingalunda något självklart i Sverige 1980, att familjen samlas kring honom, som är den kristna julens Herre och centrum. Nej, tyvärr har julen idag för de flesta blivit en tom ceremoni, en födelsedagsfest utan födelsedagsbarn. Den gamla hedendomen återerövrar vårt land med förfärande hastighet. Den ateistiska socialismen och utvecklingsfilosofin har inte plats för Josef och Maria i sitt ”härbärge” och deras barn är lika ovälkommet som de 30 000 foster, som i jämställdhetens namn varje år förmenas rätten till liv och glädje. I vintermörkret känner vi också igen Herodes och hans listiga försök att ”ge barnet sin hyllning” för att sedan kunna likvidera det. Det är den Herodes som talar om att sätta barnet i centrum, men som samtidigt gör allt för att splittra och upplösa familjen för att helt kunna kontrollera barnen på institutionerna. Ty Herodes känner sin makt hotad. Han fruktar mest av allt kristna barn, som låter lovsången ljuda och som har sin glädje i att lyda far och mor och Guds Ord. Därför måste all sann kristen fostran bort, bort ur hemmen, bort ur skolorna, bort ur kyrkorna... Men Herodes skall aldrig lyckas. Barnet föddes och änglarnas lovsång steg mot skyn. Herdar och vise män firar jul och trettondag trots mörkrets alla makter. Herren är starkare än barnamördaren. Krubban

och lindakläderna är så oansenliga, och ingen skulle kunna ana, att stallet är den plats, där Herren själv triumferar. Det ligger ju utanför ”härbärgen”, utanför Herodes maktsfär. Men Herren låter sig uppenbaras just där för dem som i ödmjukhet söker honom. Dit leder stjärnan, och österlandets vise anser sig inte för stora och märkvärdiga för att kunna böja knä och tillbedja Barnet som är Gud själv.

Stjärnan finns också i Sverige 1980, men nu liksom då är den lätt att tappa ur sikte. Det sker när man söker barnet i Herodes palats. I bibelkritikens lärosalar finner man det inte. I människoförhärligandets skola inte heller. Men den som söker finner likväl stjärnan och märker till sin häpnad, att den är det gamla och av alla så föraktade Gudsordet. Inte biskoparnas tillrättalagda och urvattnade och av bibelkommissionen ytterligare försvagade mytologisamling, utan det av den Helige Ande inspirerade bibelordet i sin gamla skärpa och fulla kraft. Men för detta finns det inte plats i härbärgen, i de etablerade samfundet. Där vill man inte ha Gud själv i lindakläder, utan en religion helt anpassad efter människors önskemål och jämställdhetens normer. Där har man inte plats för Adam och Eva, och således inte heller för Josef och Maria och – barnet. Man står på god fot med Herodes och vill inte stöta sig med honom i onödan. Lagom är bäst också när det gäller fromheten. Det måste vara högt i tak i värdshuset, så att så många som möjligt kan rymmas. Men Barnet får inte plats där, och Herren leder den sanna kyrkan till stallet, där Han låter sig tillbedjas i anda och sanning. Så skiner Guds Ords klara ljus i sin fulla kraft hos den lilla skaran av herdar och vise män som är dåraktiga nog att lyssna till profeternas röst. Så får de också se och höra Guds under – den enfödde Sonen. Och så blir julglädjen fullkomlig även under de torftigaste förhållanden.

S.R.

[Lutheranen 4/1980]

Guds Ord i församlingen

Den största svagheten och bristen i vår tids församlingar är säkert, att så litet tid ägnas åt bruket av Guds Ord enskilt såväl som offentligt. Den Helige Ande får då inte möjlighet att genomgripande överbevisa var och en om syndafördärvet och det föds ingen jublande glädje över förlåtelsens rikedom och Guds nåds härlighet. När undervisningen är bristfällig är det stor risk att olika villoläror breder ut sig, vilket ytterligare tar bort glädjen och frimodigheten ur människornas hjärtan.

Inför julen och det nya året är det på sin plats att var och en av oss besinnar vikten av att ta vara på Guds Ord medan vi ännu har det rent och klart ibland oss, och det innebär framför allt att Han genom Ordet och Sakramenten får föda oss på nytt så att vi börjar lyda, älska och tjäna Honom. Då blir också vår gemenskap förnyad och vi blir skickade att gå ut i världen såsom Hans tjänare.

För att församlingen skall kunna fylla sin av Gud givna uppgift måste också den vara inrättad i enlighet med Guds Ord. Det tycks som om många församlingar och deras ledare tappat tron på Ordets kraft när det gäller själva församlingen och dess möjlighet att vara ett ljus och salt i världen. Det talas mycket om svårigheterna att nå ut till människorna och om nödvändigheten av att anpassa budskapet till vår tids människor. Det är sant, att en Kristus-hängiven församling försöker att missionera på ett enkelt och lättfattligt språk som folk förstår. Men många av försöken att ”nå ut” är missriktade, därför att man inte räknar med Guds Ords makt att förändra människors hjärtan. Hur skall man kunna nå ut med ett budskap, som ingen helhjärtat tror och litar på? Först måste församlingen själv uppbyggas enligt Guds Ords principer så att alla hjärtan och samveten blir gripna av makten och kraften hos Herren Gud. Sedan, när denna övertygelse svetsat samman de troende, är det dags att gå ut i missionens och evangelisationens tjänst.

Många församlingar lamslås av inre oenighet och stridigheter. Det finns olika gruppbildningar och partier, som gör det omöjligt att gemensamt verka så som Herren

vill. Då måste Herren genom sitt Ord först verka botfärdighet, ånger och tro inom församlingen för att enighet skall kunna uppnås. Den kristna församlingen måste ju präglas av Herrens eget sinnelag, av kärlek och frid. Många menar, att den rätta vägen till detta är ekumenismen. Ju fler samfund som slås samman, desto större enighet. Men följderna blir i regel den motsatta. Vari består felet?

Felet ligger inte i tanken på yttre enighet och en ekumenisk, dvs. allomfattande kristen kyrka. Herren vill, att hans lärjungar skall vara ett. Men han vill framför allt, att denna enighet skall vara en trons och hjärtats enighet.

”Men jag förmanar er, mina bröder, vid vår Herres, Jesu Kristi namn, att alla vara eniga i ert tal och att icke låta söndringar finnas bland er, utan hålla fast tillhoppa i samma sinnelag och samma tänkesätt” (1 Kor. 1:10).

Denna enighet saknas i regel i dag i vår tids församlingar. De flesta anser att fullständig läroenhet är omöjlig att uppnå på denna jorden och tar detta som en ursäkt för att tolerera en mängd olika läror inom församlingen. Men har man då inte satt upp en mänsklig tanke som norm i församlingen? Har man inte såsom Aron bildligt talat gjort sig en guldkalv att dansa kring eftersom Mose dröjde? Visst är det svårt idag att uppnå enhet i den kristna läran på grund av den allmänna förvirringen. Men vem har gett församlingarna rätt att fördenskull acceptera all möjlig sorts förkunnelse av sådant slag, att Mose säkerligen i full vrede på nytt skulle krossa stentavlorna om han komme hit?

Kärleken och enigheten får inte bli menlös. När Guds Ord på allvar får råda i församlingen måste lögnen vika. Den kärleksfulle Jesus Kristus rensade också templet med gisselslag. Evangeliets predikare framför andra i efterapostolisk tid, Martin Luther, måste också dundra mot påven och svärmeandarna för att evangelium inte skulle förvanskas. Han förutsade också, att när kampen mot villoläran upphörde skulle Guds rena och klara Ord inte längre ljuda i församlingen.

Guds Ord är alltid detsamma. Det har kvar samma undergörande kraft som under apostlarnas tid. Men vi måste ta vara på det, lära och begrunda det och ha det som vår största skatt i hem och församling. Må Herren ge oss alla denna välsignelse under den korta tid vi har kvar här på jorden!

S.R.

[Lutheranen 4/1980]

En evangelisk-luthersk teolog

Carl Ferdinand Wilhelm Walther var en av de största teologerna och kyrkoledarna i den lutherska kyrkan. Hans storhet bestod framför allt i ett orubbligt fasthållande av Guds Ord, vilket under långa tider kom att bli till stor välsignelse inom den kyrka han tjänade, nämligen Missourisynoden i USA. Walther hörde till de lutheraner som på grund av förföljelser utvandrade från Tyskland i början av 1800-talet. I det av allehanda reformerta sekter uppfyllda Amerika hävdade Walther energiskt och med stor lärdom den evangelisk-lutherska kyrkans lära. Han lade också grunden till en kyrkoorganisation av fria, lutherska lokalförsamlingar med en gemensam prästutbildning, där Guds Ord verkligen stod i centrum. Man talar därför med rätta om "Sion vid Mississipi". Ur Walthers härliga bok om den evangelisk-lutherska lokalförsamlingen skall här anföras ett stycke som visar, hur Guds Ord alltid skall stå i centrum:

Församlingen skall först och främst sörja för, att Guds Ord rikligen bor inom henne och "går i svang" där, Kol. 3:16: "Låt Kristi ord rikligen bo ibland er; undervisa och förmana varandra i all vishet, med psalmer och lovsånger och andliga visor, och sjungen med tacksägelse till Guds ära i edra hjärtan."

Detta betyder också vår bekännelse, där det heter: "Där kyrkan är, där är också befällningen att predika evangelium" (Schmalkaldiska artiklarna). Vidare: "Kyrkan är icke blott en gemenskap i yttre ting och ordningar såsom andra världsliga samfund, utan den är i grunden en trons och den Helige Andes gemenskap i våra hjärtan, men den har likväl yttre kännetecken, så att man kan känna igen

den, nämligen den rena evangeliska läran och förvaltandet av sakramenten i överensstämmelse med Kristi evangelium” (Apologin om kyrkan). Vidare: ”Kyrkans sanna prydnad är en rätt, nyttig och klar lära, sakramentens rätta bruk, en brinnande bön med mera sådant” (Apologin om mässan). Vidare: ”Den största, heligaste, nödvändigaste och högsta gudstjänst som Gud har befallt i det första och andra budet är att predika Guds Ord, ty predikoämbetet är kyrkans högsta ämbete” (Apologin om människostadgarna i kyrkan).

Vidare betygar Luther i sin skrift ”Koncilierna och kyrkan” av år 1539:

Guds Ord kan inte vaxa utan Guds folk. Och Guds folk kan inte vara utan Guds Ord. Vem skulle annars predika det eller lyssna på det, om det inte fanns något Guds folk? Och vad skulle Guds folk tro, om Guds Ord inte funnes? ... För det andra känner man igen Guds folk eller det kristna, heliga folket på dopets sakrament, där det läres, tros och brukas i enlighet med Kristi instiftelse. Ty det är också ett offentligt kännetecken och en kostbar helgedom, varigenom Guds folk helgas. ... För det tredje känner man igen Guds folk på altarets sakrament, där det förvaltas, tros och mottas rätt enligt Kristi instiftelse. Ty det är också ett offentligt tecken och en dyrbar helgedom som Kristus överlämnat åt oss. Därigenom helgas hans folk och lär sig bekänna, att de är Kristna, liksom också sker genom Ordet och Dopet.

Så långt Walther. Han har anklagats för att endast komma med citat från Bibeln, Bekännelsen och lutherska lärare. En stor teolog, menar man, borde komma med något nytt och eget. Men Walther var liksom Luther skrifteolog. Han ville att läsarnas och åhörarnas tro endast skulle grunda sig på det nakna och klara bibelordet utan alla mänskliga utläggningar och förklaringar. Just detta är hans storhet och kännetecknet på en rätt lärare.

S.R.

[Lutheranen 4/1980]

LUTHERSK NATTVARDSLÄRA

Den lutherska nattvardsläran har ofta varit omstridd, så också under senare tid bland konservativa lutheraner. På många håll har man kommit att försvara Filip Melanchtons

avvikelser från Bibeln och Luther, t.ex. inom Wisconsinssynoden i USA. Denna tidskrifts redaktör lämnade Lutherska Bekännelsekyrkan (som står i kyrkogemenskap med Wisconsin) på grund av denna villolära. Glädjande nog har en av Bekännelsekyrkans präster, Per Jonsson, i sin tidskrift Lutherskt Sändebrev publicerat en rad artiklar som stöder och försvarar den äktlutherska nattvardsläran. Nyligen har också Luthers skrift "Om tillbedjan av Kristi heliga kropps sakrament" översatts och utgivits av Per Jonsson (Bokförlaget Per Jonsson, Storgatan 31, 261 31 Landskrona). Melanchton kallade föraktfullt äktlutheranerna för "brödtillbedjare". I Luthers skrift visas att tillbedjan av Kristi kropp i nattvarden är en fri sak, som visserligen inte är befalld men inte heller får förbjudas.

Vi hoppas att Per Jonsson kommer att klargöra hur han ställer sig till Wisconsinss lära, där det bl.a. heter i en katekes: "... den falska läran att Kristi lekamen och blod verkligen är närvarande på altaret efter instiftelseordens läsande före mottagandet". Om denna katekes har rätt, vore ju lutheranernas tillbedjan av Kristi kropp på altaret en inbillning, och Melanchtons anklagelse för brödtillbedjan riktig. Även Wisconsinss lärofader Hoenecke (en i övrigt utmärkt ortodox teolog) skriver i sin dogmatik: "Bröd och vin är inte bärare av Jesu Kristi lekamen och blod förrän de ätes och drickes" (Band IV, s 127). I ett referat i Lutherskt Sändebrev av Hoeneckes nattvardslära hade alla sådana avslöjande ställen omsorgsfullt uteslutits. Lutherska Bekännelsekyrkan säger sig ivra för att en och samma lära skall läras av alla dess präster. Detta är bra. Men frågan är vilken nattvardslära som skall gälla, Luthers eller Melanchtons eller bådadera?

S.R.

[[Lutheranen 4/1980](#)]

NY KYRKLIG SYNOD?

Inom Svenska kyrkan har det på sistone varit tal om att en ny s.k. synodorganisation skulle bildas. I spetsen har biskop Bertil Gärtner ställt sig, och man vill på detta sätt

försöka att knyta bekännelsetrogna grupper fastare samman. Det sägs dock klart ifrån, att det inte är fråga om någon utbrytning ur Svenska kyrkan.

Det är i och för sig glädjande att några reagerar över de bekännelsetrognas omöjliga situation inom Svenska kyrkan. Guds Ord förbjuder samexistens med falska lärare, och sådana finns det idag gott om där. Men tillvägagångssättet är inte riktigt om man vill hålla fast vid Bibeln och den lutherska Bekännelsen. Enligt Guds Ord skall man vara trogen och solidarisk mot den kyrka man tillhör: ”*Låt oss icke överge vår församlingssamfund*” (Hebr. 10:25). Man skall inte bilda föreningar och organisationer inom en kyrka i syfte att verka i opposition mot sanna kyrkan utan hålla sig till de församlingar och det ämbete, som är rätteligen insatt i enlighet med god ordning (1 Kor. 14:40). Detta gäller så länge Guds Ord förkunnas rent och klart. Men om den kyrka man tillhör tolererar falsk lära skall man tillämpa Rom. 16:17, 2 Kor 6:14 ff., Matt. 7:15m.fl. klara bibelställen helt och fullt, dvs. lämna den falska kyrkan. Det är fråga om ett antingen eller. En kyrklig synod av rätttrogna inom en falsk kyrka är en mänsklig idé, som saknar bibliskt stöd. Det är bara ett sätt att komma ifrån det oundvikliga valet mellan sanningen och lögnen. Det är inte lätt att lämna ämbete, gemenskap och annat inom en falsk kyrka och vara hänvisad till en mänskligt sett osäker kyrklig framtid. Men Gud kommer förvisso att välsigna dem som är trogna mot Ordet.

S.R.

[^]

